

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Olomouc

Inspekční zpráva

Dětský domov, Hranice, Purgešova 4

Purgešova 4, 753 01 Hranice

Identifikátor školského zařízení: 600 031 811

Termín konání komplexní inspekce: 5. - 8. únor 2001

Čj.	133 32/01-05003
Signatura	km4pu202

CHARKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dětský domov, Hranice, Purgešova 4 byl zřízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky jako školské výchovné zařízení s právní subjektivitou s příspěvkovou formou hospodaření. Dětský domov vznikl 1. července 1995 oddělením internátu zvláštní školy. V současnosti je organizován jako koedukované školské zařízení internátního typu, poskytující komplexní péči dětem a mládeži ve věku od tří do osmnácti roků, respektive do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla uložena ústavní výchova nebo vydáno předběžné opatření. Do tohoto dětského domova jsou v rámci regionu umístovány i děti se smyslovým (sluchovým) postižením.

Tab. č. 1: kapacita a naplněnost

Kapacita zařízení	30
Evidenční stav	29
Počet výchovných skupin	2
Počet svěřenců fyzicky přítomných na zařízení	29
Počet svěřenců na útěku	0
Počet svěřenců podmíněčně propuštěných	0
Počet svěřenců s nařízenou ústavní výchovou	25
Počet svěřenců umístěných na předběžné opatření	3
Počet svěřenců na dohodu s rodiči	1
Počet svěřenců v péči neurologa	0
Počet svěřenců v péči DPA, DPL	0

Kapacita školského zařízení byla stanovena pro třicet svěřenců, kteří jsou organizačně rozděleni do dvou heterogenních výchovných skupin. V době konání inspekce bylo v evidenčním stavu dvacet devět dětí, kapacita tedy nebyla plně naplněna. Z evidenčního stavu (dvacet devět svěřenců) má dvacet pět nařízenou ústavní výchovu, tři jsou v dětském domově umístěni na základě vydaného předběžného opatření a jeden na základě dohody s rodiči, kteří jsou dlouhodobě pracovně mimo území republiky. Sourozenecké skupiny jsou zařazeny do stejné výchovné skupiny.

Tab. č. 2: počet výchovných skupin, počet svěřenců a jejich zařazení do škol

Výchovná skupina	Počet svěřenců	MŠ	ZŠ	ZvŠ	Žáci OU, SOU	Žáci SŠ	Dívky	Sourozenci
1.	14	2	6	5	1	0	5	1x2, 1x3, 1x4
2.	15	1	4	8	2	0	7	1x5, 1x2
Celkem	29	3	10	13	3	0	12	16

V době konání inspekce byly z evidenčního počtu tři děti předškolního věku, deset plní povinnou školní docházku v základní škole, třináct ve zvláštní škole a tři se připravují na budoucí povolání v odborných nebo středních odborných učilištích. Součástí dětského domova je školní jídelna s kapacitou padesát pět jídel.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Dětský domov Hranice je školské zařízení internátního typu s uceleným programem. Výchovně-vzdělávací program má školské zařízení zpracován, jeho obsahem je stanovení hlavních cílů v jednotlivých oblastech výchovy (estetické, výtvarné, pracovní, hudební, tělesné a společensko-vědní) a aplikace prvků rodinné výchovy. Realizovaný model koresponduje s typem zařízení i s aktuálním složením kolektivu svěřenců. Hlavní úkoly jsou proklamativního charakteru s dlouhodobým působením. Prostředky k dosažení jednotlivých cílů nejsou vždy taxativně stanoveny. Kontinuita výchovného působení (plnění deklarovaného výchovně-vzdělávacího programu) je prokazatelná, týdenní plány výchovných skupin jsou zpracovávány v návaznosti na tento program. Sledování adaptační fáze svěřenců (cca čtrnáct dnů) po příchodu do dětského domova je písemně zahrnuta v systému výchovně-vzdělávacího programu. Pedagogičtí pracovníci v rámci aplikovaného výchovného systému rozvíjejí u dětí v maximální možné míře výchovu realitou pro realitu, upevňují vztah k soukromému vlastnictví. Svěřenci běžně používají své osobní věci, jsou vedeni k zodpovědnosti za ně i respektování věcí ostatních a společných.

Školské zařízení podporuje možnost navazování a rozvíjení sociálních vztahů svěřenců mimo dětský domov, otevřenost obecné komunitě je široká a ze strany vedení jsou vyhledávány další formy jejího rozšiřování. Velká pozornost ze strany pedagogů je věnována reflexi a sebereflexi dětí. K tomuto účelu jsou pravidelně v průběhu režimových činností realizovány psychosociální hry a každodenní večerní hodnocení dne (sezení při svíčkách, černé hodinky) v obou výchovných skupinách.

Jednou z deklarovaných oblastí výchovně-vzdělávacího programu je práce s rodinami svěřenců. Dětský domov vytváří příznivé podmínky pro styk dětí s biologickou rodinou, případně se zákonnými zástupci. Ti jsou pravidelně informováni o životě svých dětí, o možnostech návštěv a krátkodobého pobytu dětí v rodinách.

Svěřenci jsou systematicky zapojováni do estetické úpravy dětského domova, v rámci výchovných činností se podílejí na celkové výzdobě objektu, úklidu a udržování čistoty vnitřních i venkovních prostor, učí se běžným domácím pracím a zajišťují drobné nákupy. Při hospitacích, pozorování a na základě pohovorů s dětmi nebylo zjištěno jejich nadměrné zatěžování nepřiměřenými úkoly.

Výchovný systém věnuje velkou pozornost osobnímu volnu dětí, volným vycházkám a dovolenkám, což v písemné podobě upravuje vnitřní řád respektive denní režim. Vycházky jsou svěřencům udělovány kdykoliv po splnění povinností, osobní volno je využíváno v rámci denního režimu a dovolenky (na základě povolení sociálních kurátorů) průběžně.

Školské zařízení vytváří optimální podmínky pro rozvoj mimořádného talentu a nadání dětí (studium v základní umělecké škole). Pro výchovu a vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami jsou ze strany vedení dětského domova vytvořeny nadstandardní podmínky. Vychovatelé mají zpracovány individuálních výchovně-vzdělávací plány pro jednotlivé svěřence, na jejichž základě je organizován kroužek řečové průpravy (realizuje odborná logopedka), lepší komunikaci a usnadnění přípravy na vyučování dětí se smyslovými poruchami (zbytky sluchu, nemluvící) umožňují znalosti znakové řeči jedné vychovatelky. V případě potřeby jsou využívány služby místní pedagogicko-psychologické.

Významným stimulačním a motivačním prvkem výchovně-vzdělávacího programu je hodnotící systém svěřenců, který je vytvořen a využíván. Podrobně je rozpracován ve vnitřním řádu,

svěřenci vědí, jak a za co jsou hodnoceni. Převažují motivační a stimulační výchovná opatření. Denní hodnocení probíhá každý večer v rámci výchovné skupiny pod vedením kmenové vychovatelky, měsíční celoustavní hodnocení (komunitu) vede ředitelka za přítomnosti všech vychovatelů. Součástí hodnotícího systému jsou jasná kritéria pro stanovení výše kapesného v rámci daných limitů a pro poskytování osobních darů a věcné pomoci. Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že kapesné, osobní dary i věcná pomoc jsou realizovány v souladu s § 1 a 2 vyhlášky MŠMT č. 247/1996 Sb., o výši kapesného a věcné pomoci poskytované dětem a mládeži s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou.

Aplikovaný model výchovně-vzdělávacího programu je pro svěřence bezpečný a stimulující. Vedení dětského domova klade důraz na prevenci sociálně-patologických jevů (minimální preventivní program, protidrogový preventista) a vytváří mechanismy k odhalování a eliminaci jejich případných zjištění.

Kvalita výchovně-vzdělávacího programu a jeho realizace v praxi jsou velmi dobré.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost

Kolektiv zaměstnanců dětského domova tvoří celkem osmnáct pracovníků. Z tohoto počtu je sedm pedagogů včetně ředitelky, její statutární zástupkyně-vedoucí vychovatelky a logopedky (pracuje na zkrácený úvazek). Všichni pedagogičtí pracovníci mají ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců odbornou i pedagogickou způsobilost pro práci v tomto typu školského zařízení (tři vysokoškolské vzdělání speciální pedagogiky a čtyři středoškolské pedagogického směru). Školské zařízení dále zaměstnává tři pomocné vychovatelky, hospodářku, švadlenu, prادلenu, uklízečku, údržbáře, vedoucí jídelny a dvě kuchařky. Funkci sociální pracovníce (na zkrácený úvazek) realizuje na základě vedlejšího pracovního poměru vychovatelka. Součástí personální struktury dětského domova je muž vykonávající civilní službu, který však v rozporu s Metodickým pokynem MŠMT k zabezpečení výkonu civilní služby ve školách a školských zařízeních čj. 23 318/99-24 ze dne 1. srpna 1999 vykonává činnosti, které mu nepřísluší. Ředitelka absolvovala sociálně-psychologický výcvik v rozsahu sto hodin a v praxi (přímé výchovné činnosti) své vzdělání průběžně využívá.

Při výchovně-vzdělávací činnosti jsou v optimální míře využívání i nepedagogičtí pracovníci, kteří vytvářejí předpoklady pro širší navazování sociálních vztahů a možnost identifikace s rozdílnými modely chování a jednání.

Tab. č. 3: personální zajištění školského zařízení

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitelka	1	1
Ved. vych. - stat. zást.	1	1
Vychovatelé	4	3
Pomocní vychovatelé	3	3
Psycholog, etoped	0	0
Logoped	1	1
Sociální pracovníce	0	0
Ostatní zaměstnanci	8	7
Celkem	18	16

Dětský domov je situován ve čtyřpodlažní budově blízko centra města. Venkovní areál kolem

centrální budovy je přizpůsoben pro relaxační a sportovní aktivity. Děti mají k dispozici multifunkční hřiště, betonové stoly na stolní tenis, mladší svěřenci hrové koutky (pískoviště, prolézačky, houpačky). Nedílnou součástí areálu je oplocený výběh a bouda pro psa, kterého svěřenci chovají. Pro pěstitelské práce byly zřízeny záhony.

Školské zařízení disponuje dostatkem potřebně vybavených prostor k aplikaci výchovně-vzdělávacího programu, část místností však není optimálně využívána. Každá výchovná skupina obývá jedno podlaží. Svěřenci jsou ubytováni ve dvou až šestilůžkových ložnicích. Velikost některých ložnic (pěti a šestilůžkových) omezuje a snižuje možnost vytvoření dojmu soukromí a intimity dětí. Pokoje jsou vybaveny standardním nábytkem a zařízením, které umožňuje dětem postupně se seznamovat s funkcí a obsluhou základních spotřebičů domácnosti. K relaxaci, přípravě na vyučování a některým společným činnostem slouží klubovny (obývací pokoje) vybavené televizory, videorekordéry, radiopřehrávači, HIFI věžemi a počítači. Pro realizaci prvků rodinné výchovy mají svěřenci k dispozici nově vybudovanou a kvalitně vybavenou cvičnou kuchyňku. Nejmenší svěřenci využívají k dětským hrám speciální klubovnu (hernu) s přiměřeným vybavením. Pokoj, který slouží jako zdravotní izolace, je vybaven televizorem a videorekordérem, má vlastní sociální zařízení.

Pro realizaci sportovních aktivit a smysluplného využívání osobního volna využívají svěřenci velmi dobré materiálně-technické vybavení pro zimní i letní sporty (sjezdové i běžecké lyže, brusle, jízdní kola) a kvalitně vybavenou posilovnu se stanoveným provozním řádem.

Prostorové uspořádání, materiální vybavení i způsob organizace (struktura denního režimu) odpovídá psychohygienickým zásadám. Děti mají dostatek spánku i času pro relaxaci a odpočinek. Rámcové časové vymezení denního režimu respektuje věk i specifické potřeby svěřenců.

Všechny využívané místnosti jsou esteticky upravené, svěřenci mají možnost si dotvářet interiér svých ložnic i společenských místností vlastní výzdobou. Estetická úprava celého objektu je dobrá, jsou naplňovány zásady výchovy prostředím.

Personální struktura, materiální i psychohygienické podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti

Vnitřní řád dětského domova určuje jasná pravidla pro činnost pracovníků i svěřenců, je plně srozumitelný a funkční. Nově příchozí svěřenci jsou se svými právy a povinnostmi seznamováni v průběhu adaptační fáze a průběžně při výchovných činnostech. V písemné podobě je mají děti k dispozici v obou výchovných skupinách. Aplikovaný hodnotící systém je společný pro svěřence obou výchovných skupin, je promyšlený a všem dětem dostatečně srozumitelný.

Struktura denního režimu odpovídá věku i případnému stupni a zdravotnímu postižení dětí i zásadám psychohygieny.

Spolupráce se školami, které svěřenci navštěvují, a s dalšími institucemi participujícími na výchově a vzdělávání svěřenců je oboustranně hodnocena jako velmi dobrá.

Sociální pracovnice, která svou funkci vykonává ve vedlejší pracovním poměru, pracuje v dětském domově jako vychovatelka. Jako aktivní účastník cíleně ovlivňuje výchovně-vzdělávací činnost a zabezpečuje relevantní informace a spolupráci s dalšími institucemi. Je podrobně seznámena s osobní, rodinnou a sociální anamnézou svěřenců a průběžně komunikuje s ostatními vychovateli. Psychologa ani etopeda školské zařízení nezaměstnává.

Pedagogičtí pracovníci prokazatelným způsobem sledují výchovné cíle, vedou svěřence

nenásilnou formou k samostatnosti a sociálním dovednostem a průběžně je vyhodnocují. Používané metody a formy práce jsou dostatečně pestré, využívány jsou především hry, zájmové a řízené činnosti. Individuální zvláštnosti dětí jsou respektovány. Při přípravě na vyučování i při běžné komunikaci s dětmi jsou vychovatelé schopni vhodnými metodami a formami práce eliminovat jejich vývojový nebo zdravotní handicap, při práci využívají psychoterapeutické a psychorelaxační techniky (muzikoterapie, arteterapie, canisterapie, hipoterapie).

Pro samostatné aktivity je dětem poskytován dostatečný prostor, zájmové aktivity jsou využívány jako jedna z metod prevence sociálně-patologických jevů. Primární prevenci pedagogové cíleně realizují v průběhu výchovně-vzdělávacích činností.

Podíl represe ve vztahu k pozitivní stimulaci je minimální.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti jsou vynikající.

Interakce a komunikace

Na základě hospitací, pozorování výchovných činností v obou výchovných skupinách a rozhovorů s dětmi i pedagogy byly zaznamenány vztahy založené na vzájemné důvěře, pochopení a toleranci, a to jak mezi dětmi navzájem, tak mezi dětmi a personálem. V rámci výchovné skupiny byla dětským kolektivem a kmenovými vychovateli sepsána dohoda o vzájemném chování a jednání, jejíž body vycházejí z ustanovení vnitřního řádu. Dohodnutá pravidla jednání byla akceptována a respektována. Vychovatelé při své pedagogické činnosti podporují rozvoj osobnosti svěřenců, respektují jejich individualitu a vycházejí vstříc jejich potřebám. Při každodenní večerní „černé hodině“ celé výchovné skupiny je vytvářen dostatečný prostor pro diskuzi, srovnávání názorových nejasností i pro sebehodnocení a hodnocení ostatních členů skupiny. Tato praxe vytváří pozitivní psychosociální podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost a přirozeně napomáhá k rozvoji komunikativních schopností dětí. Vychovatelé též výchovné skupiny se připravují na výchovnou činnost koordinovaně, při střídání služeb je zachována kontinuita komunikace. Spolupráci a porozumění se sluchově postiženými dětmi usnadňuje znalost znakové řeči.

Vnitřní vztahy v dětském domově byly korektní, atmosféra klidná a přátelská.

Nedílnou součástí komplexního výchovného působení je individuální přístup ke každému svěřenci. Vychovatelé řeší problémové situace s využitím pedagogického taktu, jsou pohotoví, ke své práci přistupují profesionálním způsobem. Jejich jazykový projev je srozumitelný a respektuje specifické věkové a osobnostní zvláštnosti dětí.

Vzájemná interakce a komunikace mezi svěřenci navzájem a mezi dětmi a personálem školského zařízení je vynikající.

Další aktivity významně ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost

Svěřenci se pravidelně zúčastňují sportovních, kulturních i společenských akcí pro děti pořádaných školskými zařízeními v rámci regionu i celé republiky. Vedení dětského domova vytváří kvalitní a bohatou nabídku individuální volby výchovných i dalších vzdělávacích aktivit organizovaných subjekty mimo školské zařízení, čímž je přirozenou formou zajištěna integrace dětí do obecné komunity. Děti navštěvují zájmové a vzdělávací aktivity pořádané školami, které navštěvují (aerobik, taneční kroužek), domem dětí a mládeže (vodácký skauting) a základní uměleckou školou (pěvecký přípravný sbor a pěvecký sbor) a Sportovním klubem Cement Hranice (stolní tenis).

Pro zájmové aktivity v rámci dětského domova je využíván především vnitřní potenciál

pedagogů (kroužek vaření a jóga). Další zájmové aktivity jsou realizovány při běžných výchovných činnostech (základní domácí a ruční práce). Školské zařízení je vzhledem k odbornosti pedagogů schopno průběžně uspokojovat specifické potřeby dětí (vývojové poruchy učení, znaková řeč, logopedie).

Dětský domov organizuje pro své svěřence víkendové a prázdninové ozdravné pobyty a rekreace v tuzemsku i zahraničí.

Na základě písemných dohod umožňuje školské zařízení souvislé a průběžné praxe studentům Pedagogické fakulty UP Olomouc a žákům středních pedagogických a vyšších odborných škol (Přerov, Litomyšl, Praha).

Spolupráci školského zařízení s orgány státní správy a samosprávy i dalšími zainteresovanými orgány lze na základě prostudovaných materiálů a dle sdělení ředitelky hodnotit jako velmi dobrou.

Úroveň dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školského zařízení je velmi dobrá.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Svěřenci jsou v průběhu pobytu ve školském zařízení systematicky všemi pracovníky motivováni k úspěšnému ukončení přípravy na budoucí povolání a k dosažení uceleného odborného vzdělání. Ředitelka i vychovatelé průběžně sledují výsledky školní práce a chování dětí, případné dílčí neúspěchy se snaží se všemi zainteresovanými subjekty okamžitě řešit a sjednat nápravu. V období existence samostatného dětského domova ukončili přípravu na budoucí povolání všichni svěřenci. Četnost úteků z dětského domova je minimální, ve sledovaném období utekl pouze jeden chlapec. Hostilní projevy svěřenců vůči školskému zařízení, personálu nebo sobě navzájem se prakticky nevyskytují, v průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Negativní, sociálně-patologické jevy se v dětském domově v závažné podobě nevyskytují, problémem je pouze kouření starších svěřenců.

Katamnestická sledování realizuje ředitelka od svého nástupu do funkce, zpětné vazby na bývalé svěřence a dostatek informací o jejich dalším životě vedení dětského domova má.

Úspěšnost zapojení svěřenců v samostatném životě po dosažení plnoletosti a odchodu ze školského zařízení je dle sdělení ředitelky skoro sto procentní.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti

Výchovně-vzdělávací program dětského domova internátního typu je naplňován při každodenních činnostech dětí. Svěřenci jsou systematicky připravováni na samostatný život, je upevňováno jejich sebevědomí a sociální kompetence.

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka předložila písemně zpracovanou koncepci rozvoje dětského domova. Prioritou koncepčních záměrů je celková organizační změna školského zařízení a přechod z internátního na rodinný typ dětského domova v souvislosti s připravovaným zákonem o výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních. V tomto dokumentu jsou stručně definovány standardní úkoly (organizační zabezpečení, výchovně-vzdělávací program, personální zajištění a materiálně-technické vybavení). Hlavním úkolem v oblasti výchovně-vzdělávací je sociální učení svěřenců a realizace programu tzv. profilu absolventa dětského domova. K aplikaci tohoto záměru byly stanoveny jednotlivé úkoly a naplánovány postupné kroky. Koncepce byla předložena Školskému úřadu v Přerově, který se k ní nevyjádřil.

Na základě analýzy aktuálního stavu a hodnocení výchovně-vzdělávací práce ve školním roce 1999/2000 byl zpracován celoroční plán práce. Roční plánování je primárně orientované na prostředky podporující jednotlivé části výchovy (estetická, výtvarná, hudební, pracovní, tělesná, společensko-vědní). V oblasti sociálního učení dostalo konkrétní podobu individuální plánování, které se od ledna 2001 začíná realizovat. Termíny a zodpovědnost za plnění plánovaných úkolů jsou stanoveny. V prevenci zneužívání návykových látek jsou deklarovány pouze cíle, nikoliv prostředky k jejich dosažení. Provozně-organizační část ročního plánu zahrnuje plán pedagogických rad, plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (profilace pedagogů) a úkoly k materiálně-technickému zabezpečení školního roku. Na sestavování ročního plánu práce mají možnost participovat všichni zaměstnanci dětského domova, s jeho platnou verzí byli prokazatelně seznámeni.

Týdenní plánování činnosti obou výchovných skupin je rozpracováno a realizováno tak, aby byly plněny hlavní úkoly ročního plánu práce. Tyto krátkodobé plány zpracovávají kmenoví vychovatelé ve spolupráci se svěřenci. Mimo obsah plánované činnosti je stanoven pro každý týden výchovný cíl, který je však v některých případech zaměňován za výchovný prostředek.

Plánování je pojato jako ucelený systém, jeho kvalita, rozsah a účelnost jsou velmi dobré.

Organizování

Vedení dětského domova tvoří ředitelka a její statutární zástupkyně-vedoucí vychovatelka. Pravomoci ředitelky, práva a povinnosti pracovníků jsou obsaženy v organizačním řádu. Přílohou organizačního řádu je organizační schéma, které přehledně vymezuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Kompetence jednotlivých pracovníků vyplývají z obsahu jejich pracovních náplní. Organizační struktura umožňuje účinné řízení dětského domova.

Přímá výchovná činnost ředitelky i vedoucí vychovatelky je realizována na základě zařazení do rozpisu služeb u výchovné skupiny a naplňována v předepsané délce (ředitelka osm hodin, vedoucí vychovatelka sedmáct hodin týdně) v souladu s § 3 odst. 1 nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pracovníků ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se schází podle ročního plánu pravidelně šestkrát ročně. Zápisy z jednání pedagogické rady mají pro stručnost záznamů

sníženou vypovídací úroveň.

Výroční zpráva je zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2, 3 a 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Má sebeevaluační charakter, je přehledná a má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnými právními normami. Další operativní dokumentace dětského domova vytváří kvalitní informační zdroj a podporu pro realizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Tiskopisy „Osobní list dítěte v dětském domově“, však nejsou dostatečně a smysluplně vedeny.

Informace uvnitř školského zařízení jsou předávány rychle a úplně. Vnitřní informační systém využívá kromě operativních písemností také ústní přenos informací. Zákonní zástupci jsou o dětech pravidelně informováni, písemně nejméně dvakrát ročně, aktuálně vždy při návštěvách dětí. Kontakt s rodiči je vedením domova aktivně vyhledáván, rodiče jsou povzbuzováni k návštěvám.

Dětský domov se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Obyvatelé města jsou o dění v dětském domově informováni prostřednictvím novinových článků v Hranických novinách a prostřednictvím regionálních médií (rozhlas, televize). Konkrétní informace poskytuje pouze ředitelka školského zařízení. Rozhodnutí vydávaná ředitelkou jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná.

Osobní spisy svěřenců jsou dostatečně zabezpečeny před zneužitím. Přemístování svěřenců se děje pouze se souhlasem územně příslušného diagnostického ústavu.

Ředitelka využívá v potřebné míře všech připomínek a podmětů ze strany orgánů státní správy a samosprávy i dalších partnerů školského zařízení, sama se angažuje v jednáních k problematice dětských domovů.

Organizace dětského domova umožňuje operativní řízení. Úroveň organizování je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Stabilizovaný pracovní tým a jasně vymezené kompetence pracovníků umožňují ředitelce operativní řízení dětského domova. Při vedení pracovníků využívá demokratický styl řízení, má potřebnou autoritu. Vnímá podněty a připomínky pracovníků a využívá je při další činnosti. Cílevědomě je využíván vnitřní potenciál pracovníků, je podporována jejich kreativita, samostatnost, iniciativa a osobní zájmy a záliby ve prospěch výchovně-vzdělávacího procesu. Každodenní kontakt s pedagogy využívá ředitelka i vedoucí vychovatelka (statutární zástupkyně) k operativnímu řízení školského zařízení, které je pružné a účinné a navazuje na systém plánování a kontrol.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je vytvořen a všichni pracovníci jsou s ním obeznámeni. Vnitřní platový předpis stanovuje propracovaná kritéria pro přiznání nadtarifních složek platu (osobní příplatky, mimořádné odměny, příplatky za vedení, příplatky za zastupování). Hodnocení pracovníků je pouze ústní, morální stimulace probíhá na jednáních pedagogické rady a poradách.

Vedení dětského domova vytváří příznivé podmínky pro další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků. Ve stávajícím školním roce je vzdělávání a sebevzdělávání zaměřeno zejména na zkvalitnění komunikace mezi dětmi a pracovníky dětského domova a dětmi navzájem, na zvyšování vědomostí a znalostí v oblasti etopedické problematiky, protidrogové prevence, rozpoznání šikany a následné léčení skupiny, zdravou výživu

a praktické dovednosti (práce na PC). Všechny vzdělávací akce (kurzy a semináře) organizují akreditované agentury (IVS Technik, Pragouniversa, Federace dětských domovů).

Pro zlepšení komunikace se sluchově postiženými dětmi studuje jedna vychovatelka znakovou řeč. O účasti na všech vzdělávacích akcích je vedena přesná evidence.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní a hospitační činnost zahrnuje celou organizační strukturu školského zařízení, je rozplánována v celoročním plánu práce. Kontroly jsou orientovány na úsek výchovně-vzdělávací, hospodaření, ekonomiky a na problematiku BOZP a PO. Hospitační plán je promyšlený a časově vyvážený, specifikuje cíle, které budou v jednotlivých kalendářních měsících sledovány. Ze všech hospitací jsou pořizovány podrobné zápisy, které mají dobrou vypovídací hodnotu. S výsledky hospitací, závěry a případnými opatřeními jsou pedagogové prokazatelně seznamováni, mají možnost se k nim vyjádřit a podepisují je. Písemný výstup z kontrol není zaveden, ředitelka zapisuje realizaci kontroly do operativní dokumentace kontrolovaného úseku. Obecné poznatky z kontrol a hospitací jsou předmětem jednání pedagogických rad a porad. Jsou využívány pro posun v kvalitě prováděných činností. Výsledky kontrolní a hospitační činnosti využívá ředitelka při hodnocení pracovníků. Jejich dopad na výši nadtarifních složek platu však není prokazatelný.

Systém, rozsah a kvalita kontrolních mechanismů jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řízení dětského domova tvoří ucelený systém. Menší nedostatky ve všech kontrolovaných oblastech (s výjimkou oblasti vedení a motivování pracovníků) tento systém nenarušují. Kvalita řízení dětského domova je celkově velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

.

- rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 26 174/99-21 ze dne 30. července 1999
- zřizovací listina čj. 31 905/95-61 ze dne 15. června 1995
- změna zřizovací listiny Dodatek č. 1 čj. 14 992/99-21 ze dne 23. února 1999

- koncepce dětského domova (projekt rozvoje)
- celoroční plán výchovně-vzdělávací práce pro školní rok 2000/2001
- organizační řád, organizační struktura (schéma)
- vnitřní řád
- režim dne pro pracovní a volné dny (příloha vnitřního řádu)
- výroční zprávy o činnosti za školní rok 1999/2000 a o hospodaření v roce 1999
- základní údaje o svěřencích (rozdělení do výchovných skupin)
- základní údaje o zaměstnancích
- personální dokumentace
- rozpis služeb vychovatelů (plán výchovné práce)
- sešit evidence dalšího vzdělávání pracovníků
- vnitřní platový předpis - kritéria pro přiznání osobních příplatků a odměn
- týdenní plány výchovných skupin
- plány individuálního přístupu k dítěti
- minimální preventivní program
- zápisy z pedagogických rad a operativních porad vychovatelů
- záznamy z provedených hospitací
- osobní spisy svěřenců
- denní záznamy
- osobní listy dítěte v dětském domově
- deníky výchovných skupin - předávání služeb
- seznam zájmových kroužků ve školním roce 2000/2001
- seznam výukových počítačových programů
- záznamy o vedení zájmových kroužků
- logopedická dokumentace
- sešit evidence nemocných a výdeje léků
- sešit záznamů o užívání sluchadel
- sešit útěků
- knihy návštěv (svěřenců, úředních)
- jednací protokol
- evidence kapesného a ošetrového
- hospodářská a účetní evidence
- kmenné knihy
- kroniky, fotokroniky

ZÁVĚR

Zásadní pozitiva:

- otevřenost vůči obecné komunitě
- podpora reflexe a seberflexe svěřenců
- nadstandardní podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami
- personální struktura
- odborná a pedagogická způsobilost všech pedagogů
- aktivní využívání nepedagogických pracovníků při výchovně-vzdělávacích činnostech
- kvalitní materiálně-technické vybavení
- participace svěřenců na estetizaci objektu
- interakce a komunikace uvnitř dětského domova
- integrace svěřenců do obecné komunity
- minimální útěkovost
- téměř stoprocentní úspěšnost zapojení svěřenců v samostatném životě
- aplikace programu tzv. profilu absolventa dětského domova
- vedení a motivování pracovníků

Zásadní negativa:

- pracovní náplň muže vykonávajícího civilní službu je v rozporu s Metodickým pokynem MŠMT k zabezpečení výkonu civilní služby ve školách a školských zařízeních čj. 23 318/99-24 ze dne 1. srpna 1999
- neefektivní využívání části vnitřních prostor (místností)
- největší ložnice (pěti a šestilůžkové) snižují a omezují možnost vytvoření soukromí a intimity svěřenců

Pozorováním při hospitační činnosti, rozhovory se svěřenci, ředitelkou i ostatními pracovníky dětského domova a kontrolou dokumentace, přímo se vztahující k výchovně-vzdělávací činnosti bylo zjištěno, že školské zařízení svou činností naplňuje filozofii náhradní rodinné péče.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní hospodaření s finančními prostředky přidělenými Dětskému domovu v Hranicích ze státního rozpočtu. Ošetrovné je vybíráno a kapesné vypláceno podle platných právních norem.

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti je velmi dobrá, kvalita řízení je také velmi dobrá. Česká školní inspekce hodnotí Dětský domov, Hranice, Purgešova 4 jako velmi dobrý.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Antonín Grulich	Mgr. Antonín Grulich v. r.
Členka týmu	Mgr. Ludmila Konopková	Mgr. Ludmila Konopková v. r.

V Prostějově dne 23. února 2001

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. března 2001

Razítko

Ředitelka školského zařízení	Podpis
Mgr. Dagmar Staňková	Mgr. Dagmar Staňková v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují činnost ústavu a průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	2001-03-15	133 53/01-05003
OÚ Přerov, referát školství	2001-03-15	133 54/01-05003

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.